

ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΩΔΙΑ,
SIVE
EQUESTER ORDO
TORQUATOR. AUR. VELL.

Cum
Basilico ornatu decretis Ritûs honorarii Solemnibus
iterum & quartum

MORIBUS ANTIQUIS

fungeretur,

OPTIMORUM FORTISSIMORUMQUE
VIRO RUM PRINCIPUM

ELOGIIS HEROICIS

CELEBRATUS

æterna Devotione

à
JOANNE CAROLO NEWEN, Colon. Cæs. Aul. Poët. Laur.

An. Theogonia MDCCXVI. D. Novemb. XXX. festo & geniali.

XPYZOMATAVΔIA

SIVE

EQUESTER ORDO

TORQUATOR. AUR. VELL.

Cum

Basilico ornatu decretis Ritibus honorarii Solemnibus

iterum & quantum

MORIBUS ANTIQVIS

functis

OPTIMORUM FORTISSIMORUMQUE

VIRORUM PRINCIPUM

ELOGIIS

CELE

eterna Dei

JOHANNES CAROLO NEWEN, Colon. Cael. Aul. Poet. Laure.

An. Theophrasti MDCCLXVI. D. Novemb. XXX. felle & geniale.

PRÆFATIO.

ME Castor, ego dixi: Dii estis, & Filii Excelsi omnes: omnes *Pliniana dictionis Elogiū longē dignissimi, qui in Honoris hoc gradu præfulgetis, veluti primæ magnitudinis Sidera. Multū de munere apud me sollicitus, dispexi, quid in die Solemnitatis vestra, & si fari fas est, in die Sabbathi magni, vobis potissimum sive ex more deferrem, sive ex officio gratitudinis.* AUGUSTUS, MÆCENAS, GRATIANUS, THEODOSIUS, ARCADIVS, HONORIUS in nobile argumentum placuerunt Virgilio, Horatio, Aufonio, Claudiano; Ego jam, & deinceps constanter amplissimū veneror affectu AUGUSTUM, & MÆCENATES meos, Nobiliss. Ordinis Equites Torquatos, quibus hoc Donarium, in Mnemosynen ære perenniorē, ex voto fideliter & æternū dico, dedico, consecro.

Mihi autem nimis honorati sunt Amici Tui, CÆSAR AUGUSTISSIME, CÆSARUM AUGUSTE; Ego proinde hac fausta nuncupatione centum lineas quaqua versum ducam, ut Honoris hoc punctum attingam: & perpetuā memoriā celebres vigeant Heroēs, qui Burgundicum præscii splendoris ornamentum induti, Memoriam hodie festorum Solemnium recolunt speciosa ostentationis ambitu, veterique pompā gentium. Olim itaque proximi ibant, quos Persæ immortales vocabant; cultus opulentiã barbaræ non alios magis honestabat: illi aureas Torques, illi vestem aurō distinctam habebant, manicatasque tunicas, gemmis etiam adornatas; (a) pariter Equites Torquatos, quos Virtus & Honor sydonias chlamydes, & cingula Baccis aspera, gemmatasque Togas induit, vastus meritum Index, vera Fama, contra oblivionem immortalis vindex, ab interitū injuriā, in æterni Decoris asserit securitatem, atque Inclytum hoc Aurei Velleris Sodalitium mirificè tuetur & ornat; quod, utpote à GEDEONE, Israëlitarum Duce, sacræque THEBÆORUM Legione ortum, PHILIPPUS BONUS, primum Caput Ordinis, sanctissime instituit: CAROLUS AUDAX magnificè restauravit: MAXIMILIANUS I. & CAROLUS V. novis Honorum Insignibus adornaverunt: CAROLUS VI. Aug. Domus TRAJANUS, cui planè militat æther, in integrum restituit, JASONIS Exemplū, novos legens ARGONAUTAS, qui proprio fulgore & fulgure, radiū & gladiū in Aula, tanquam æternæ dominationis arce, erecti erectique, bonæ immortalitati jam fœderati, tempus rident, supraque vulgum spirant, & ceteros è gloriæ fastigio, ac veluti de altiori scena despicunt. Hanc nimirū indolem herois Animis ipsa amplitudinis suæ conscientia inspirat. Unde exclamat ille:

Tu sola animos mentēque peruris,
Gloria, Te viridem videt, immunēque senectæ
Phasidis in ripis stantem, Juvenēsque vocantem. (b)

Gloria, ut Elephas, decenniū parturit, donec pariat; Aries Burgundo-Austriacus longo experimento, callosaque virtute ad tam illustre Decus exercetur.

Ante ferit, quàm Flamma micat: illa scilicet Fax mentis honestæ, illa virilis Animi Amazon, quæ plus offert torvæ voluptatis, quàm levis gratiæ, antè legitimè certat, quàm ad Equestris Honoris Coronam enitatur. Quocirca Torquis Aureus, Pretium non vile laboris, & æternum possessoris bonum, in Templo Honoris pari, quæ pluvia Ancilium, Numæ fasces, Phrygiæ Leones, Vestalium Ignes, Scævola Focus, Brutorum Urceus, Scipionis Afri Clypeus, Tullii consularis toga & sagum, aliæque publici splendoris ornamenta, veneratione honoratur; ac in foro terrarum, ad promeritam EQUITUM famæ celebritatem, jugiter affulget; pulchrè profectò Alter:

Dum merita æquantur donis, ac præmia virtus
Sanguine parta capit: phaleris hic pectore fulget,
Hic Torque aurato circumdat lactea colla. (c)

O magnum Sacrum! ô Honores! ô Heroës, in tabulis fatorum candidò notati calculò! qui artibus grandescendi sinè nefas (multum interest inter sublimes animos & superbos) factisque magnis honoribus Animis ad Aras, & pulvinaria Deorum promoti, nova seculi fata conditis, futura temporum enigmatibus evolvitis, & totius mundi fortunam uno veluti digito nòstis moderari. Vivite felices, Heroës magnanimi, Amplaq; spei pectora! durate, Statores felicitatis publicæ! & rebus vòsmet servate secundis, Patres Togati, Potestates Aulicæ, & Statûs Optimates! quos nobis velut ad classicum facundus deprædicat Arpinas: Optimates ii habentur, qui ità se gerunt, ut sua consilia optimo cuique probentur: sunt hi Principes publici consilii, sunt maximorum ordinum Homines, quibus patet Curia; negotia gerentes integri, fani, bene de rebus domesticis constituti. (d) Me herculè, si vetus Cyneas redeat, & hos Viros, hunc Confessum, hanc Majestatem videat, nihil ambigat vel cum Regibus iterum, vel cum Heroibus comparare.

Macte igitur P. P. Conscript. ornamentum seculi nostri (ex animo volumus) estote! Triumphate, in spei Reique publicæ Decus & Tutamen, Triumphatores Torquati, Burgundiones Togati, Jafones victores! vobis nammachicum melos acclamamus: sicitur ad astra. Fruere selectâ felicitate Tua, O IMPERATOR NOSTER! per Te nunc reddita dignitas Equestris: (e) sospite Te floreat triregia Domus Habsburgica, & servata per manus Tuas Austriaca Germania. Hoc præsides Imperii Tui Deos supplex precatus sum: velleribus quæsitus Honos, (f) hæc, inquam, sacra eternitati Sodalitas, Series constricta catenis Ordinibus geminis, (g) avulso uno, non deficiat altero, AUG. Ordinis EQUITE, & simili frondecat virga metallò. Interea EQUESTER ORDO, in parendi felicitatem genito *χρυσόμακρῳ γένει* favens fave, ac obsequii gloriam relinque; & ex Divini Ausoniae Homeri oraculo: (h)

Dum juga montis Aper, fluvios dum Piscis amabit,
Dúmque Thymo pascentur Apes, dum rore Cicadæ,
Semper Honos, Noménque Tuum, Laudésque manebunt.

Salve,

(c) Sil. Ital. de Scipion. munific. (d) Orat. pro Sex. (e) Mart. lib. 5. epigram. (f) Claud. (g) Lucan. (h) Eclog. 5.

*Alve, festa Dies, meliorque revertere semper,
A populo rerum, digna, potente coli!*
PHeroës, salvetè, **EQUITES**, graviore cothurno,
Jamque tubâ, meriti, nobiliore cani!
TORQUATI, salvetè, **DUCES**, quos gloria, Phœbo
Æmula, per geminos jactat adusque polos!
Auspiciis vestris prisci Decus Ordinis auctum,
Procerisque humeris grande superbit onus.
Luxuriant pleno gemmata Monilia collo,
Et Dominas scapulas pulcher inaurat Honor,
Prospicuosque facer vestitus purpurat armos,
Et micat é rutilis lux speciosa togis,
Limbisque auratis, tyrio quos tinxit ahenò.
Coccineisque notis ingeniosus Honos.
En, *Vellus, Merces*, en, *primâ digna carinâ*,
En spectatorum Tessera lecta virum!
Usque adèò tantum vix pleraque sæcula fastum,
Ritibus his qui sit pârque priôrque, vident.
PURPUREI PATRES, nati felicibus astris,
Augustus veterum Splendor & Ordo virum,
O ego, Di faciant, talem Te cernere possim
Sapius, & per Te plus placuisse mihi!
Ista Poëtarum fors est; tunc surgimus omnes,
Fimbria cùm nostrâ tangitur ista manu.
Tu vatem, vatisque melos, gratésque mereris,
Et Tua dum donas, munera nostra capis;
Quæ Tua sunt, nostris largitur gratia Musis:
Quæ mea, sunt clariò carmina nata solo.
Permutamus opes, **EQUITES**, quas parturit Arca,
Quásque suo fundit Calliopea sinu.
Nostra salutavit modò ter vos carmine Musa,
Quæ *Ducis Argolici*, Musa cucurrit iter:
Cùm legitis priscis commercia scripta tabellis,
Atque animus vester Vatis ab ore stupet; (a)
Ut Grajam *Æsonides* per inhospita litora Pinum,
Jusserit Euxino pandere vela mari:
Delectósque Duces fragili commiserit *Argo*,
Quam docuit dubias certa Columba vias,
Cùm peteret Scythicis fulgentia Vellera *Colchis*,
Vellera barbarico non toleranda lacu;
Taurorum æripedum proflatos naribus ignes
Inter, & infomnis squamea terga Feræ;
Inter & armatam rabiosis dentibus Hydram,
Natâque de diris prælia feminibus,
Quæque referre mora est, quæque est perpeffa juvenus
Thessala, ad historicam non trutinanda fidem;
Scilicet hic *Jason*, spoliata *Colchide*, primùm
Velleris Augusti nobilitavit opes.

Ordinis inde Caput, *Burgundâ* stirpe PHILIPPUS,
 Quem Virtus voluit Nomen habere Boni,
 Dignos in cœtum, *Gedeone & Jasone* dignum,
 Legit, honoratos Marte Togâque Viros; (b)
 Námque ratus curas *Burgundo* Principe dignas,
 Si tales mores inderet ingenuis, (c)
Velleris æternos, Duce *Jasone*, sanxit Honores,
 Egregiisque tulit Præmia digna Viris.
 Hic cunctos superexstat apex, hæc lambit olympum
 Gloria, nec sæclis tot finit esse parem;
 Quam CAROLUS Cæsar renovavit, & ordine primus,
 In *Circum Magnum*, concomitatus, iit (d)
 Arduus, ac priscis toties cantata Sybillis,
Aurea de cœlo sæcula restituit.
 O AUGUSTALES EQUITES, Patrèsque Togati,
Jasone prognati, vel *Gedeone* Duces,
Aureus ille *Aries*, per tot miracula clarus,
 Et præ quo scoriam cuncta talenta putes,
 Non fumum exhalat sacri ex fulgore metalli,
 Materiámve sui sustinet ille levem;
 Quin tribus à sæclis, villò spectabilis aurèò,
 Tot Ducibus summus Principibúsque Decor, (e)
 Jam dudum Eois laudum præconia metis
 Occiduas ultra spargit Atlantis aquas. (f)
 Corniger hic nunquam veteri fraudatus honore,
 Prodigis orbi claruit usquè sacris: (g)
 Nimirum primo rerum signatus in ortu,
 Et cœlo & terris nobile dogma fuit;
 Insuper est habitus signi cœlestis imago,
 Sub quo Sol blandi tempora Veris agit; (h)
 Et sub quo nasci, conspexit sidere Phœbum, (i)
 Mortalésque novò Vellere terra tegi.
 Præterea Armenias *Noachi* jugulatus ad Aras,
 Propitiis Superis victima prima cadit;
Isaaco factus ceu succedaneus idem,
 Sospite pro Gnato quem jugulavit *Abrâhm*.
 Perfa Magus certè, cœli solisque Sacerdos,
 Tutelam gentis, *Vellere* pinxit ovis. (k)
 Colchidos hinc pignus, velut aspectabile Sidus,
 Jugiter implevit solis utramque domum
 Famâ immortalis; verùm describat *Homerus*
 Cætera, nam nobis non datur ista loqui.
 Ergo sub hoc Astro *Vellus* vetus induat aurum,
 Et *Torques* torvam torqueat invidiam!
 Torque suâ emineant EQUITES! hæc gloria nostri
 Obsequii: à nobis *Torquem* EQUITESQUE cani.

(b) A. C. 1430. 10. Jan. Brugis Flandr. (c) PHILIPPUS Bonus hac institutione Jasonem exemplum fecit nobilitati. (d) Ordinis habitu rogatus, ad Basilicam D. Protomartyris Sindobona ritu publ. processit. A. C. MDCCXII. (e) Phryxus ob Aureumvellus in magna dignatione fuit apud Colchos, duxitque ipsius illic regis filiam: item aurei Velleris beneficio Atreus Thyesti prælatus in regno adipiscendo. Lucian. (f) Ordo Aur. Vell. jam Indis & Peruanis, orbis universo mirè inclaruit. (g) Ut videre est, Gen. 30. Jud. 6. Job. 31. Ps. 71. &c. (h) Mundus seruo Arietis tempore creatus. ss. Parr. (i) Aries, nascente mundo, affulsit in medio calis. Macrobi. (k) Daniel Persarum Imperium Ariete effigiasit.

TORQUATI AUR. VELL. EQUITES, ORDINE ORDINIS.

IMP. CÆS. CAROLUS VI. P. FEL. P. P.

CAPUT ORDINIS.

Dñs simillimus Princeps. C. Plin. Sec. Banegyr. Nerv. Trajan.

I. D. MAXIMILIANUS EMANUEL, UTR. BAVAR. DUX ET ELECTOR.

Si per se Virtus sine Fortuna ponderanda sit, dubito, an hunc Primum omnium ponam; Illi sine dubio Neminem præfero, Fide, Constantiâ, magnitudine Animi, in Patriam Amore. Æmil. prob. de Thraſib.

II. D. CAROLUS BOROMÆUS, Com.

Admodum speciosâ Equestri genitus Familiâ, Gravis, Sanctus, Innocens, Dives. C. Vellej. Paterc. lib. 2. de C. Octav.

III. D. EUGENIUS FRANCISCUS, Princ. SABAUDIÆ.

*Ducum Maximus, Famâ Fortunâque celeberrimus, & verè alterum Reipublicæ Lu-
men & Caput.* C. Vellej. Paterc. lib. 2.

IV. D. FERDINANDUS PHILIPPUS, Marchio de WESTERLOO.

*Inest illi cum summa Humanitas, tum mira Comitas, magna Authoritas apud omnes,
nobile Nomen, laus rei militaris maxima.* Æmil. Prob. de Miltiad.

V. D. MARINUS FRANCISCUS MARIA, S. R. I. Princ. de AVELLINIS.

Disertus, Acer, Opibûs, Gratiâ, Amicitiiis, vigore Ingenii & Animi celeberrimus. C. Vellej. Paterc. de P. Sulpic.

VI. D. CAROLUS PHILIPPUS, COM. PALATIN. ET ELECTOR.

Virtuti simillimus, & per omnia Ingeniò Dñs, quàm Hominiſus propior. C. Vellej. Paterc. lib. 2.

VII. D. ALOYSIUS THOMAS RAYMUNDUS, S. R. I. Com. ab
HARRACH.

*De quo Viro hoc omnibus sentiendum ac prædicandum est: esse Mores ejus Vigore
ac Lenitate mixtissimos, & vix quamquam reperiri posse, qui facilius suffi-
ciat negotio, & magis, quæ agenda sunt, curet, sine ulla ostentatione agendi.* C. Vellej. Paterc. lib. 2.

VIII. D. ANTONIUS FLORIANUS, S. R. I. Princ. de & in
LIECHTENSTEIN.

*Plerisque Dotibus Corporis atque Animi ornatus: vultu decorus, Corpore erectus,
Eloquentiâ promptus, Ingeniò & Memoriâ validus, Lepore & dictis etiam fa-
cetus, atque omnia cum Regio quodam Decore & Majestate; accessit Virtutum
studium in Toga & Bello, Animi magnitudo, & Liberalitas.* J. Lips. de Alex. M.

IX. D. JOANNES LEOPOLDUS DONATUS, S. R. I. Princ.
TRAUTHSON.

*Virtutis Nobilissimæ, Labore, Vigilantiâ, Periculò invictus, & per omnia extra dila-
tiones positus, consultisque facta conjungens.* C. Vellej. Paterc. lib. 2. de M. Agrip.

X. D. ERNESTUS FRIDERICUS, S.R.I. Com. de WINDISCHGRÄTZ.

Hic nobilissimâ genitus Familiâ, Formâ omnium Civium Excellentissimus, Vigore Animi acerrimus, Munificentia effusissimus, Animò humanam & naturam & fidem erectus, magnitudine cogitationum, celeritate agendi, omnique Virtutum genere laudatissimus. C. Vellej. Pat. lib. 1. de P. Scip. Afric.

XI. D. LEOPOLDUS, Dux de AREMBERG.

Vir neque silendus, neque dicendus sine cura, Bellò acerrimus, Virtute eximius. C. Vellej. Pat. lib. 2. de Mithrid. Pont.

XII. D. MICHAEL ANGELUS, Dux de VASTO.

Elegans Liberalium Studiorum, omnisque Doctrinæ & Admirator, & Fautor.

C. Vellej. Pat. lib. 1. de P. Scip. Afric.

XIII. D. RAYNALDUS, Dux MUTINÆ.

Nobilitate, Opibusque ante alios: Regium illi Genus, & Pace Bellòque clara Origo.

C. Tacit. lib. 4. Histor. c. 55.

XIV. D. VINCENTIUS GONZAGA, Dux QUASTALLÆ.

Vir in tantum laudandus, in quantum intelligi Virtus potest.

C. Vellej. Pat. de L. Æmil. Paul.

XV. D. EMANUEL, Dux SABAUDIÆ.

Stirpis Excelsæ, Formâ Excellens, non ea, qua Elos commendatur atatis, sed ex dignitate constanti: qua illam conveniens Amplitudinem, Fortunam quoque ejus comitatur. C. Vellej. Pat. lib. 2.

XVI. D. WENCESLAUS NORBERTUS, S.R.I. Com. KINSKY.

Natus ad omnia, qua rectè facienda sunt, simpliciique Virtute merens semper, quam captans gloriam. C. Vellej. Pat. lib. 2. de Flacc. Pomp.

XVII. D. PHILIPPUS LUDOVICUS, S.R.I. Com. de SINZENDORF.

Singularis quadam Laus ejus, & præstabilis Scientia, in Fœderibus, Pactionibus, Conditionibus Populorum, Regum, Externarum Nationum, in universo denique Belli Jure ac Pacis. Cic. pro Balb.

XVIII. GUNDACARUS THOMAS, S.R.I. Com. de STAHPENBERG.

Qui nunquam rectè facit, ut facere videatur, sed quia aliter facere non potest; cuique id solum visum est Rationem habere, quod habet Justitiam; omnibus humanis vitiis immunis, semper Fortunam in sua potestate habuit.

C. Vellej. Pat. lib. 2.

XIX. D. CAROLUS JOSEPHUS, S.R.I. Com. de PAAR.

Vir Vitâ innocentissimus, Ingeniò florentissimus, Proposito sanctissimus, tantis denique adornatus Virtutibus, quantas perfecta & Naturâ & Industriâ mortalis Conditio recipit. C. Vellej. Pat. lib. 2. de Tib. Grach.

XX. D. RUDOLPH. SIGISMUNDUS, S.R.I. Com. de SINZENDORF.

Splendido Genere natus, Vir, ubi res vigiliam exigit, sanè Exsomnis, providus, atque agendi sciens. C. Vellej. Pat. lib. 2. de C. Mæcenat.

XXI. D. MICHAEL JOANNES, S.R.I. Com. ab ALTHANN.

Vir Avitis Paternisque Virtutibus simillimus, omnibus Belli ac Toge dotibus, Ingeniique ac Studiorum Eminentissimus sæculi sui, qui nihil in vita, nisi laudandum, aut facit, aut dicit, aut sentit, C. Vellej. Pat. lib. 1. de P. Scip. Æmilian.

XXII. D. FERDINANDUS de SYLVA, Com. CIFUENTES.

Vir Antiquissimi Moris, & præscam Gravitatem semper Humanitate temperans.

C. Vellej. Pat. lib. 2.

XXIII. D. ADAMUS FRANCISCUS CAROLUS, S. R. I. Princ.

à SCHWARTZENBERG.

Vir Nominis ac Fortune Eorum proximus, quem, in quantum quisque aut cognoscere, aut intelligere potuit, in tantum miratur ac diligit, tantorumque Nominum, quibus Ortus est, Ornamentum judicat. C. Vellej. Pat. lib. 2. de M. Lepid.

XXIV.

XXIV. D. NICOLAUS, S. R. I. Com. PALFFY.

Genere gloriosissimas veteresque complexus Familias, Vir Severitatis latissima, Hilaritatis prisca, Vultu Vitaeque exsomnia. C. Vellej. Patern. lib. 2.

XXV. D. VINCENTIUS, Com. OROPESA.

Virtutis nomine & Honore par omnibus, summumque, si Viros aestimes, Hispania Decus. L. Flor. lib. 2. histor.

XXVI. D. VIRICUS LAURENTIUS, S. R. I. Com. DAUN.

Dux Belli peritissimus, Civis in Toga (nisi ubi vereretur, ne quem haberet parem) modestissimus. C. Vellej. Patern. lib. 2.

XXVII. D. JOSEPHUS LEOPOLDUS, Princ. BISIGNANIUS.

Illustri magis, quam nobili ortus Familia, Vir Ingenio mitis, Moribus quietis, Corpore & Animò immobilior. C. Vellej. Patern. lib. 2. de Var. Quintil.

XXVIII. D. Com. CONTELLAS.

Aliquando Fortunà, semper Animò maximus, consiliis Dux, Miles manu.

C. Vellej. Patern. lib. 2. de Mithid. Pont.

XXIX. D. JOANNES BAPTISTA, Com. COLOredo.

Modestia, labore, vigilantia Dux, & Legatus, & Miles. C. Plin. sec. paneg. Nerv. Trajan.

XXX. D. Princ. SANCTI SEVERI.

Natalium dignitatem, Honorum decora, & Insignia vindicavit.

L. Flor. lib. 1. Histor.

XXXI. D. CAROLUS ADALBERTUS, Princ. Electoral. BAVARIAE.

Innutritus caelestium Praceptorum disciplinis, juvenis Genere, Formâ, celsitudine Corporis, optimis studiis, maximoque ingenio instructissimus, qui protinus, quantus est, sperari potuerat, vultusque prae tulit Principem.

C. Vellej. Patern. lib. 2.

